

มทที่ 1

มพนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของคนไทย เราต้องใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลา ภาษาไทยจึงมีบทบาทและความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของชาวไทยทุกคน กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ได้กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่คนไทยปัจจุบันได้รับตกทอดมาจากบรรพบุรุษและยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นความเป็นชาติเอกราชอีกด้วย ตราบใดที่คนไทยยังใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกันแล้วชาติไทยก็จะยังมั่นคงเป็นไทยอยู่ตลอดไทย เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องแสดงชีวิตจิตใจของชาติ ชาติจะยืนยงคงอยู่และเจริญรุ่งเรืองได้ก็ต่อองอาศัยภาษาเป็นเครื่องประกอบ¹ ซึ่งความเห็นท่านองนี้ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ได้กล่าวสนับสนุนว่า

ภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่งและเป็นภาษาประจำชาติของคนไทย จึงมีความสำคัญต่อคนไทยอย่างที่สุด เพราะนอกจากจะมีความสำคัญในด้านการสื่อความหมายโดยทั่วไปแล้ว ภาษาไทยยังเป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นชาติ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวหัวใจของคนทั้งชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อระหว่างคนไทยด้วยกัน และภาษาไทยเป็นปัจจัยสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ในการศึกษาเล่าเรียน ในการสื่อสาร ในการประกอบอาชีพ และในการปกครอง²

¹นราธิปพงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น, วิทยาสารานุกรม, พิมพ์ครั้งที่ 2. (พระนคร: การพิมพ์, 2514), หน้า 752.

²ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, บันทึกค้นคว้าภาษาไทย (พระนคร: การพิมพ์, 2515), หน้า 1.

ในการที่เราจะสามารถใช้ภาษาได้ดีเพื่อการสื่อสารหรือในค่านอื่น ๆ นั้นก็ต้องได้รับการศึกษาเล่าเรียนฝึกฝนมาตั้งแต่เด็ก ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยนี้ วิชาที่สำคัญคือ หลักภาษาไทย ฐะปะนีย์ นาครทรรพ กล่าวว่า หลักภาษาไทย คือ ระเบียบแบบแผนภาษาไทยที่มีไว้เพื่อให้ผู้ใช้ยึดถือเป็นหลักร่วมกันในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง¹ เสนีย์ วิจารณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับหลักภาษาไทยคล้ายกัน คือเห็นว่า หลักภาษาไทยมีความสำคัญคือ ควบคุมการใช้ภาษาให้เป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันทั่วประเทศ ช่วยรักษาภาษาที่มีอยู่ให้คงสภาพต่อไป²

นอกจากนั้น คิเรกชัย มหัทธนะสิน กล่าวถึงประโยชน์ของหลักภาษาเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. รักษาภาษาให้คงรูปไม่ผันแปรไปตามบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมเร็วเกินไป
2. ทำให้ภาษาเป็นที่เข้าใจตรงกันในหมู่มวลส่วนใหญ่ของประเทศ
3. ทำให้ภาษาเจริญงอกงามขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผน
4. ทำให้ทราบลักษณะภาษาของเรา ทำให้สามารถพูด อ่าน เขียน ได้ถูกต้อง
5. ทำให้วินิจฉัยได้ถูกต้อง สามารถรู้ว่าเป็นคำภาษาใด เปลี่ยนแปลงมาอย่างไร ใช้ในความหมายอย่างไร
6. ทำให้รู้หน้าที่ของคำ เมื่อนำคำไปใช้ย่อมวางในที่ที่เหมาะสมถูกต้องลักษณะวรรณคดี³

¹ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, "การสอนหลักภาษาไทย" คู่มือครูวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พระนคร: มงคลการพิมพ์, 2512), หน้า 5.

²เสนีย์ วิจารณ์, หลักภาษาไทยและการใช้ภาษาไทยประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย (พระนคร: วัฒนาพานิช, 2513), หน้า 5.

³คิเรกชัย มหัทธนะสิน, ลักษณะและโครงสร้างภาษาไทย (พระนคร: มิตรนราการพิมพ์, 2516), หน้า 3.

การเรียนภาษาจะให้ผู้ใช้ภาษาถูกต้อง ต้องฝึกบ่อยๆ เพราะภาษาเป็นทักษะอย่างหนึ่งซึ่งมีทั้ง ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จำเป็นต้องฝึกซ้ำ ๆ ทวนบ่อย ๆ / จึงจะใช้ได้แคล่วคล่องและถูกต้องแม่นยำขึ้น ในทักษะทั้ง 4 นี้ ทักษะการเขียนก็นับว่าเป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่ง ดังเช่น จูโร วรศักดิ์โยชิน ให้ความสำคัญของการเขียนว่า การเขียนเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายได้คงทนและปรากฏเป็นหลักฐานได้ดีกว่าทักษะอื่น เพราะจารึกไว้เป็นตัวอักษรไม่ลบเลือนได้เร็วเหมือนการพูด การเขียนจึงใช้เป็นที่ระลึกในการติดต่อระหว่างอดีตถึงปัจจุบัน และปัจจุบันถึงอนาคตได้ดี¹ แต่ในการใช้ทักษะการเขียนเป็นการสื่อความหมายนี้ถ้าเขียนผิดพลาดอาจทำให้สารที่เราต้องการสื่อผิดพลาดไป และอาจทำให้เกิดการเข้าใจผิดได้

การเขียนนิคมีหลายอย่างด้วยกัน ซึ่ง สามารถ คักดีเจริญ ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการเขียนตัวสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามใบจังหวัดภาคใต้ พบว่า ลักษณะการเขียนนิคของนักเรียนเรียงตามลำดับร้อยละของการเขียนนิคจากมากไปหาน้อย คือ

1. นิคที่สระเสียงสั้นยาว
2. นิคการใช้วรรณยุกต์
3. นิคการใช้ ร, ล และคำควบกล้ำ
4. นิคการใช้ รร
5. นิคที่พยางค์หน้า
6. นิคที่ตัวสะกด
7. นิคหึ่งคำ
8. นิคการประวิสรรชนีย์
9. นิคการตัดและเติมอักษร

¹จูโร วรศักดิ์โยชิน, "การสร้างคู่มือการสอนเขียนภาษาไทยในระกัมประกาศนียบัตรวิทาการศึกษาชั้นสูง" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520).

10. นิคตัวการันต์

11. นิคการใช้ ไ, -ใ, -ย¹

จะเห็นว่าการเขียนหนังสือผิดของนักเรียน เรื่องการเขียนคำที่ใช้วรรณยุกต์ผิดมากเป็นอันดับสอง และจากประสบการณ์การสอนของข้าพเจ้าที่พบว่าเด็กเขียนผิดบ่อย ๆ คือคำที่ใช้วรรณยุกต์เช่นกัน โดยมากจะเป็นคำที่ใช้อักษรต่ำเป็นพยัญชนะต้น เช่นคำว่า "ไม้" เด็กจะเขียนเป็น "ไม๊" คำว่า "ช่วย" จะเขียนเป็น "ชว๊ว" ซึ่งผู้ที่เป็นครูจะพบอยู่เสมอ ๆ โดยเฉพาะในเด็กเล็ก ๆ ซึ่งเรียนอยู่ในระดับประถม จากปัญหานี้ทำให้ข้าพเจ้าคิดจะสร้างแบบฝึกทักษะเรื่องการผันวรรณยุกต์ขึ้นเพื่อช่วยเสริมการเรียนรู้เรื่องนี้ของเด็กให้เข้าใจยิ่งขึ้น และจะได้เขียนและอ่านถูกต้องมากขึ้น เพราะการจะทำให้เกิดทักษะในการใช้ภาษานั้นแบบฝึกหัดเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วย นอกจากแบบฝึกหัดในบทเรียนแล้ว แบบฝึกหัดเสริมแบบเรียนก็มีส่วนสำคัญ² เช่นเดียวกับ คิง³ เห็นว่า แบบฝึกจะช่วยเพิ่มทักษะในการพูด เขียน และจะเรียนภาษาได้มากขึ้น³

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง "การผันวรรณยุกต์" สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

¹สามารถ สักดิ์เจริญ, "ปัญหาการเขียนตัวสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามในจังหวัดภาคใต้" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517).

²ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, "ข้อสังเกตในการสอนการใช้ภาษา," เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, 2517 หมายเลข ฐ.003/17

³Arther H. King, "Note on Remedial English at Higher Education School," English Language Teaching, XXVII (June, 1973), p. 237-245.

2. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง "การผันวรรณยุกต์" สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 90/90

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 90/90
2. คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนและหลังการทำแบบฝึกทักษะแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษา ตำรา หลักสูตร โครงการศึกษา คู่มือครู หนังสือแบบเรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. ศึกษาวิธีสร้างและลักษณะของแบบฝึกหัดจากหนังสือ คู่มือการสอน วารสาร วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
3. สร้างแบบสอบถามวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสำหรับทดสอบก่อนและหลังทำแบบฝึกหัด จำนวน 50 ข้อ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไข
4. ทดสอบความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ซึ่งเป็นเด็กที่มีผลการเรียนปานกลาง 60 คน แล้วปรับปรุงแก้ไขก่อนและนำไปทดลองอีกครั้งกับนักเรียนกลุ่มใหม่ในระดับเดียวกัน
5. หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรครุเดอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Richardson 21)
6. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบฝึกทักษะ แล้วสร้างแบบฝึกทักษะตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับลักษณะของแบบฝึกหัดและความยากง่ายของระดับชั้น แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจแก้ไขการใช้ภาษาและความเหมาะสมของเนื้อหา
7. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามลำดับดังนี้คือ

7.1 ชั้นทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากรเพื่อหาความยากง่าย

7.2 ชั้นทดลองกลุ่มเล็ก ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 35 คน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง

7.3 ชั้นทดลองกลุ่มใหญ่ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะในลักษณะที่นำไปใช้ได้จริง โดยนำไปทดลองใช้กับตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 50 คน ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

8. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะที่รวบรวมได้จากคะแนน ซึ่งผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกทักษะ และคะแนนที่ผู้เรียนสามารถทำแบบสอบภายหลังการทำแบบฝึกทักษะ โดยหาค่าร้อยละ (Percent)

9. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการสอบก่อนและหลังทำแบบฝึกทักษะ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

10. สรุปผลการค้นคว้าวิจัยและเสนอแนะ

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกทักษะนี้ยึดขอบเขตของเนื้อหาใน "โครงการสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2" ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 โดยการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะเรื่อง "การผันวรรณยุกต์" เท่านั้น

2. เนื้อหาในเรื่องวรรณยุกต์มี ไตรยางศ์ รูปวรรณยุกต์ และเสียงวรรณยุกต์ การผันวรรณยุกต์ตามอักษร 3 หมู่ โดยเพิ่มเรื่องอักษรคู่ อักษรเดี่ยว เพื่อช่วยในการผันเสียงวรรณยุกต์ด้วย

3. ตัวอย่างประชากรที่ใช้หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะครั้งนี้ ใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 50 คน

4. เนื้อหาของแบบฝึกหัดจะเน้นความเข้าใจและสามารถผันเสียงวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง วางวรรณยุกต์ถูกต้อง เขียนคำถูกต้อง

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบสอบที่ใช้ทดสอบก่อนและหลังทำแบบฝึกหัด ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเนื้อหาของแบบฝึกหัดจะ จึงถือได้ว่าเป็นความแม่นยำตามเนื้อหา (content validity)
2. นักเรียนที่ทำแบบฝึกหัดนี้ผ่านการเรียนเรื่อง ทักษะ สระ ตัวสะกด มาแล้ว และสามารถอ่านหนังสือได้
3. ก่อนทำแบบฝึกหัดนี้ นักเรียนต้องเรียนเรื่องที่จะทำก่อนแล้วจึงทำแบบฝึกหัด

ความจำกัดของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เท่านั้น ไม่ใช่ตัวแทนของนักเรียนชั้น ป.2 ทั้งประเทศ เมื่อนำแบบฝึกหัดนี้ไปใช้กับนักเรียนที่อื่นอาจได้ผลต่างกัน
2. เนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกหัดครั้งนี้ไม่ครอบคลุมเนื้อหาเรื่องวรรณยุกต์ทั้งหมด เช่น คำเป็น คำตาย เนื่องจากไม่มีในหลักสูตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนั้นเมื่อนักเรียนพบคำที่เป็นคำตายอาจทำให้ผันเสียงวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง

คำจำกัดความ

แบบฝึกหัด หมายถึงแบบฝึกหัดเรื่องการผันวรรณยุกต์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

นักเรียน หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ซึ่งเรียนเรื่องการประสมคำมาแล้ว และสามารถอ่าน เขียนหนังสือได้พอสมควร และผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

แบบสอบ หมายถึงแบบสอบเรื่องการผันวรรณยุกต์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและ
ใช้สอบก่อนและหลังทำแบบฝึกทักษะ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ช่วยฝึกนักเรียนให้มีทักษะในการใช้ภาษาไทยที่ขึ้น ทั้งในด้านการอ่านและ
การเขียน
2. เป็นแนวทางในการผลิตแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องอื่น ๆ ต่อไป
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำแบบฝึกทักษะที่สนใจได้ด้วยตนเองตามระดับ
ความสามารถ
4. ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูทั่วไปในการเตรียมบทเรียนวิชาภาษาไทย
เรื่อง "การผันวรรณยุกต์" โดยสามารถนำแบบฝึกทักษะไปใช้ได้ทันทีหรือดัดแปลงบ้างให้
เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย